

# Проект!

## Стратегия за развитие на научноизследователската дейност на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски” до 2015 година

Стратегията за развитие на научната дейност на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски” отразява мандатната програма на Ръководството за развитието на Университета. Стратегията трябва да подпомогне развитието на научноизследователската дейност и превръщането ѝ във фактор за развитието на Университета в посока научна организация, базирана на знание и иновационни дейности. Тя подпомога продължаването на традициите на научната дейност в Пловдивския университет.

Основните задачи в областта на научните изследвания са насочване на ресурси за провеждане на научни изследвания, решаващи съществени потребности на обществото и повишаване на резултатността. Най-съществен показател за ефективността на научните изследвания е използването на научните резултати на международния пазар на продукти, технологии и услуги, както и за публикуване на резултатите и оценките за тях на международно ниво.

Стратегията на Пловдивския университет подкрепя участието на Университета в международни научни програми и инициативи. Задачата е да се улесни достъпът на изследователите от Пловдивския университет до тези програми и да се стимулира участието им в създаването и развитието на международни научни мрежи.

Ефективното развитие на научната дейност изисква концентрация на усилия и ресурси, международно и междууниверситетско сътрудничество.

**Стратегията се основава на Национална стратегия за развитие на научните изследвания 2020 г.**

Задачи и мерки на националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020 г., които са залегнали в Университетската стратегия:

Задача: Повишаване на интензивността, резултатността и ефективността на научноизследователската и развойна дейност в полза на икономиката и обществото.

Мярка 1: Въвеждане на модел на финансиране, стимулиращ конкуренцията, развитието и резултати за приложение в обществото и икономиката и увеличаване на средствата за научни изследвания и иновации.

Въвеждане на по-дългосрочни научни програми в приоритетни направления и изпълнявани от широк набор от колективи, които ще се оценяват на регулярна база от външни експерти.

Като резултат от Мярка 1: Възможност за интердисциплинарни програми.

Мярка 2: Въвеждане на приоритети за научните изследвания.

Дефиниране на 5 национални приоритета, в които ще се съсредоточи поне 70% от финансирането на НИРД. Ще се подкрепят специализирани тематични програми в тези области; ще се съсредоточава критична маса от интелектуален потенциал и инфраструктура, ще се оформят силни научни направления, което ще е база за развитие на школи в съвременни направления.

Като резултат от Мярка 2: Определяне на приоритетни направления, които ще са и ориентир за бизнеса относно научните компетенции и потенциал.

Националната стратегия за научни изследвания съдържа няколко важни компонента, осигуряващи ѝ ефективност и първият е:

Приоритетни области за развитие на науката и иновациите, които са определени на базата на:

- приоритетите от Програмата на правителството за Европейско развитие на България;
- тематичните приоритети на европейските научни програми и инициативи (Седма рамкова програма, Програма COST за сътрудничество в областта на науката и технологиите, Европейска пътна карта за научна инфраструктура, Съвместни изследователски центрове и съвместни технологични инициативи);
- съществуващи анализи и оценки на научната система и институции в страната.

На тази база приоритетните направления на Стратегията за развитие на науката в България до 2020 г. са:

- 1. Енергия, енергийна ефективност и транспорт. Развитие на зелени и еко-технологии;**
- 2. Биотехнологии и екологично чисти храни;**
- 3. Нови материали;**
- 4. Културно-историческо наследство;**
- 5. Развитие на фундаментални изследвания на програмно-конкурсен принцип, в размер на 15% от публичните разходи за наука.**

*Като хоризонтална тема, която засяга всички области на живот и икономика, ще бъдат развивани **информационните и комуникационните технологии.***

Държавата ще подпомага развитието на изследователски експериментални центрове за провеждане на конкурентоспособни научни изследвания и решаване на значими научни задачи, в които ще се концентрират научен състав, финансови ресурси, съвременна научна апаратура и оборудване, необходими за провеждането на значими и интердисциплинарни научни изследвания.

Сформиране на съвместни научни центрове, в които е съсредоточена съвременна апаратура за провеждане на интердисциплинарни изследвания и разработки на базата на проектно финансиране.

От особено значение за повишаване търсенето ни като надежден партньор са реализираните проекти по двустранно научно-техническо сътрудничество. Поетапното разширяване на партньорските държави в европейски и световен план е от значение при формирането на големи интердисциплинарни научни мрежи и консорциуми.

## **Приоритети за научни изследвания в ПУ „Паисий Хилендарски” до 2015 година:**

### **Здраве**

Социална детерминираност на здравето – нови функционални храни и добавки със здравеопазващ ефект, разработване на ваксина.

### **Храни и биотехнологии, околна среда**

Безопасност на храните, биотехнологии за повишаване качеството и количеството на хранителните ресурси.

### **Високи технологии, нови материали**

Биотехнологии и нанотехнологии в полза на средата, енергията и здравето. Ефективни научни изследвания и иновативна инфраструктура, основана на интердисциплинарност в областта на високите технологии.

### **Мултикултурализъм, мултиезичност и национална идентичност**

Национална идентичност и културно наследство. Националност и глобализация в езика и литературата.

### **Икономически тенденции. Социални и граждански права на гражданина в ЕС**

Граждански права и демокрация в Европейските общества. Антропология на Европейската интеграция. Социо-икономически и научни индикатори.

### **Фундаментални изследвания, информационни и комуникационни технологии**

ИКТ като катализатор на персоналното израстване, конкурентоспособността, иновативното мислене и компетенциите в информационното общество. Математически структури, моделиране и приложна математика. Теоретична информатика, информационно и компютърно моделиране.

### **Образование**

Благополучие и психично здраве. Приобщаващо образование – увреждания, етноси, лица в риск.

Качествена работа по формулираните научни приоритетни направления е невъзможна без последователното развитие на научната инфраструктура – материална база и човешки ресурси. Поради това общ приоритет, независимо от научната област, следва да бъде развитието на научната инфраструктура и в частност развитието на университетската академична мрежа.

Както и:

Създаване на ефективни инструменти за изграждане на благоприятна среда за по-активно взаимодействие между науката и бизнеса, като търсим отговор на въпроса: Как Университетът ще отговори на предизвикателствата на Европейския приоритет за иновации?

Търсене на възможности за подобряване на иновационната инфраструктура, за да се отговори на технологичните и иновационни потребности на индустрията и да се насърчи процеса на технологичния трансфер към предприятията.

Търсене на различни възможности за задълбочаване на сътрудничеството между наука и бизнес, както и в изграждането на общество, базирано на знания.

Стратегията за работа формулира целите, действията за постигането им, индикаторите за измерването на постигнатите резултати и прогнозирането на развитието на научните изследвания в следващ период.

### ***Целите:***

- Създаване на условия на мащабни проблемно-ориентирани научни изследвания;
- Постигане на оптимален баланс между фундаментални, приложни изследвания и иновативни дейности;
- Утвърждаване на интердисциплинарността на научните изследвания;
- Избягване на раздробеността на тематиката и дублирането на изследванията;
- Подобряване на координацията между научните направления, съгласуване на планирането на научните изследвания и премахване на пречките за допълващите се научни изследвания;
- Повишаване на компетентността чрез интегриране на научния капацитет;
- Повишаване на ефективността при използване на средствата за научни изследвания и по-нататъшно развитие на проектното финансиране като инструмент на научните изследвания;
- Подобряване на инфраструктурата, с цел повишаване на обема на научните изследвания и повишаване на качеството им;
- Повишаване квалификацията на персонала – научен и административен;
- Подобряване на позициите на Пловдивския университет в национален и международен план, като организация, развиваща добра научна дейност, конкурентна на международната сцена на научни продукти.

### ***За постигане на целите е необходимо:***

- Да се следва изградената система за управление на научноизследователската дейност;
- Координация и анализ на бюджетно субсидираните научни изследвания, разпределение на бюджетната субсидия;
- Координация на научните изследвания, финансирани от други източници;

- Развитие на човешкия потенциал;
- Укрепване на административния потенциал.

### ***Срочни цели – 2011/2012 година:***

Създаване на Център по научноприложна и проектна дейност (ЦНПД) към Поделение „Научна и приложна дейност” (НПД) с три отдела: Проектна дейност, Международно сътрудничество и Административно-финансов отдел с ръководител Зам.-ректор по наука и международно сътрудничество.

Разпространение на информация за съществуващи национални и международни конкурси, срещи и семинари за научни изследвания, организиране на практически срещи на изследователите от Университета с компетентни органи.

Организиране на мероприятия, стимулиращи и подпомагащи научните изследвания и изследователите в работата им и повишаване размера на финансирането на изследванията.

Усилията са насочени към подобряване на разпределението и ефективността на вложените бюджетни средства и привличане на средства от небюджетната сфера, финансирането да бъде стриктно обвързано с получените резултати.

Провеждане на обучение и повишаване на квалификацията на персонала към ЦНПД, за да е в състояние да даде актуална, коректна и точна информация относно действащите и стартиращи финансови програми за стимулиране на научните изследвания на национално и международно ниво.

Провеждане на Форуми наука, които регулярно да информират екипите, работещи по проекти, за текущи разработки, постигнати резултати, възможности за сътрудничество и наличен човешки и научен потенциал.

### ***Индикаторите за оценка на постигнатите резултати от поставените цели са:***

- Съотношение на вложените средства към реализирани научни продукти;
- Брой поддържани и реализирани патенти;
- Брой публикации;
- Брой докторанти;
- Брой успешни проекти в рамковите и други национални и международни програми;
- Степен на обновената инфраструктура.